

Skriftlig orientering for Folketingets Europaudvalg om energirådsmøde den 8. juni 2015

Der er to sager på dagsordenen for energirådsmødet den 8. juni. Det drejer sig om implementering af den europæiske energisikkerhedsstrategi og vedtagelse af rådskonklusioner om strategien for Energiunionen. Begge sager forelægges til orientering. Der henvises i øvrigt til de fremsendte samlenotater.

[1. Den europæiske energisikkerhedsstrategi]

Den første sag på dagsordenen er den europæiske energisikkerhedsstrategi, som jeg tog forhandlingsoplæg på i oktober sidste år, og hvor der på energirådsmødet vil være en politisk drøftelse af, hvordan det går med implementeringen af strategien.

Energisikkerhedsstrategien blev fremlagt i maj 2014 efter ønske fra Det Europæiske Råd som reaktion på krisen mellem Ukraine og Rusland. Strategien fokuserer på, hvordan EU's energiafhængighed i fremtiden kan nedbringes.

Kommissionen har efterfølgende fremlagt deres strategi og handlingsplan for Energiunionen. Her er EU's energisikkerhed nævnt som én af de fem dimensioner. Energiunionsstrategien og Energisikkerhedsstrategien har til dels samme fokus og indhold. Det gælder således for diversifi-

cering af energiforsyning, forøgelse af energiproduktion i EU, forbedret koordination og teknologiudvikling. Energi-strategien har herudover et udvidet fokus på, hvordan forsyningsikkerheden kan forbedres gennem øjeblikkelige foranstaltninger, styrkelse af nød- og solidaritetsmekanismer samt begrænsning af energiefterspørgslen ved energieffektiviseringer.

På energirådsmødet den 8. juni forventes drøftelsen konkret at fokusere på, hvor EU bør sætte ind for at styrke energisikkerheden.

Regeringen er af den opfattelse, at udfordringerne for EU's energisikkerhed ikke kan løses med hurtige indgreb, men skal ses sammen med EU's langsigtede klima- og energipolitik.

Derfor bør en langsigtet løsning på energisikkerhedsudfordringen indebære, at der skal sættes fokus på energieffektivisering, øget anvendelse af vedvarende energi, udbygning af infrastruktur og en fuld og effektiv gennemførelse af det indre marked for el og gas.

Energieffektivisering og vedvarende energi er således effektive midler til at reducere EU's afhængighed af importerede brændsler. Udbygning af infrastruktur og et velfungerende indre energimarked vil desuden betyde større fleksibilitet, bedre integration af vedvarende energi og markant

større sikkerhed for, at der er lys, når man tænder for kontakten uanset, hvor man befinder sig i EU.

Fra dansk side støttes arbejdet med at styrke energiforsyningssikkerheden i EU, og vi vil derfor deltage aktivt i det kommende arbejde med at sikre dette.

[2. Vedtagelse af rådskonklusioner om Energiunionen]

Det andet punkt på dagsordenen for energirådsmødet er Energiunionen, som jeg tog forhandlingsoplæg på i februar i år, og hvor det lettiske formandskab nu lægger op til, at der skal vedtages rådskonklusioner.

Kommissionen fremlagde strategien og handlingsplanen for Energiunionen den 25. februar, og der har efterfølgende været en drøftelse af emnet på energi- og miljørådsmøderne den 5.-6. marts og på Det Europæiske Råd den 19.-20. marts 2015.

Rådskonklusionerne går et spadestik dybere med Energiunionen end konklusionerne fra Det Europæiske Råd i marts. Energirådet giver dermed deres politiske anbefalinger til Kommissionen om det videre arbejde med Energiunionen.

Rådskonklusionerne er først og fremmest en støtte til Kommissionens overordnede strategi og handlingsplan for Energiunionen. I udkastet rettes et særligt fokus på at

fremme en forbrugerorienteret implementering af Energiunionen og på at fremme de investeringer, der er nødvendige for at implementere alle fem dimensioner i Energiunionen. Endelig indeholder konklusionerne retningslinjer for og opfordringer til Kommissionen i den videre proces med implementering af Energiunionen.

Regeringen lægger overordnet vægt på, at Energiunionen fokuserer på at realisere det langsigtede mål om en lavemissionsøkonomi i 2050. I forlængelse heraf bør Energiunionen fokusere på at skabe et effektivt indre energimarked, der både kan styrke EU's energiforsyningssikkerhed, konkurrenceevne og bæredygtighed.

Danmark har som en lille, åben økonomi i det regionale energimarked en betydelig interesse i et udbygget og vel fungerende indre energimarked og i, at der sker en større regional markedsintegration. Danmark er allerede tæt integreret i omverdenen gennem blandt andet Nordpool og har gode erfaringer hermed. Regeringen støtter derfor, at Energiunionen lægger op til en større koordinering og integrering af energi- og klimapolitikken på regionalt og EU-niveau.

Kommissionen er i den forbindelse meget opmærksom på de muligheder, som et udbygget regionalt samarbejde giver, og vil blandt andet med basis heri udvikle et såkaldt forvaltningssystem for Energiunionen (*governance*). For-

valtningssystemet, der skal være effektivt og ubureaukratisk, skal samtidig sikre, at EU når 2030-målene for CO₂-reduktioner, vedvarende energi og energieffektivitet.

Det er vigtigt, at forvaltningssystemet bliver gennemsigtigt og overskueligt og foreligger i endelig form i god tid inden 2020, således at branchen har tilstrækkelig tid til at indstille sig på rammebetingelserne frem til 2030.

Forvaltningssystemet skal også bidrage til en fornuftig koordination af landenes respektive energipolitik, så landene ikke agerer, som var de selvstændige ”øer”, men tværtimod tænker egne tiltag ind i en regional og EU-mæssig sammenhæng.

Også det indre energimarked er en væsentlig forudsætning for energiforsynings sikkerheden. Derfor lægger regeringen vægt på, at der sikres en fuld og effektiv implementering af det indre energimarked. I tillæg hertil arbejdes for, at der gennemføres den nødvendige infrastrukturudbygning – både mellem EU-landene og internt i EU-landene - for at undgå ”flaskehalse” og sikre en effektiv indpasning af vedvarende energi.

Forbedret infrastruktur og sammenhængende energisystemer og –markeder regionalt og i EU samlet vil give bedre mulighed for at udnytte kapaciteten i Danmark samt

sikre fortsat forsyningssikkerhed med færre omkostninger, end hvis Danmark stod alene.

Regeringen ser i forlængelse heraf meget positivt på, at det som del af Energiunionen er besluttet at etablere et infrastrukturforum. Værtskabet for infrastrukturforummet er endnu ikke offentliggjort, men Kommissionen forventes på energirådsmødet at meddele, at Danmark tildeles værtskabet på baggrund af interesse udtrykt tidligere på foråret. Danmark ville med værtskabet få en unik mulighed for at påvirke den europæiske debat om energiinfrastruktur og derved bidrage til politikudviklingen på området de næste mange år.

De danske prioriteter er blevet afspejlet i udkastet til råds-konklusioner, og vi kan derfor fra dansk side støtte dem.

[3. Undertegnelse af erklæring om regionalt samarbejde]

Jeg vil samtidigt gerne orientere udvalget om den tyskle-dede proces om regionalt samarbejde på elområdet som 12 EU-lande, herunder Danmark, og Kommissionen, har del-taget i.

Jeg vil gerne kort benytte denne lejlighed til oprigtigt at rose det tyske initiativ. Det minder os om, hvor vigtigt re-gionalt energisamarbejde er. Måden, hvorpå landene om-kring os vælger at indrette deres energimarkeder, og hvad der beslutes på EU-plan, påvirker vores handlerum her-

hjemme. Derfor har vi også blikket rettet udad, og Danmark har, som jeg allerede har nævnt, lange og gode erfaringer med energisamarbejde i Norden. Her komplimenterer vi hinandens energimiks og høster synergieffekter. Et lille eksempel er, at Skåne er koblet på det danske gasnet. Et andet og større eksempel er udvekslingen mellem vind- og vandkraft.

Der er i denne gruppe af lande nu opnået enighed om en regional hensigtserklæring, som planlægges underskrevet i marginen af energirådsmødet.

Hensigtserklæringen indeholder en række principper for den fremtidige udvikling af elmarkedet, som vil kunne bidrage positivt til integrationen af vedvarende energi, omkostningseffektivitet og en højere forsyningssikkerhed.

Større sammenhængende energisystemer og energimarkeder vil således give bedre mulighed for at omkostningsoptimere udnyttelsen af kapaciteten i Danmark samt som nævnt sikre fortsat forsyningssikkerhed med færre omkostninger, end hvis Danmark stod alene. Det er i tråd med vores hidtidige opbakning til det indre energimarked og til det indre marked helt generelt.

Hensigtserklæringen ligger i fin forlængelse af de områder og initiativer, som Kommissionen har fokus på under energiunionen og dækker såvel nytten af regional og mar-

kedsmæssig samordning som betydning af infrastrukturudbygning. Det sidste adresserer på dansk foranledning også landes interne flaskehalse samt ønsket om øget fleksibilitet på forbrugssiden.

Regeringen kan fuldt ud støtte op om den foreliggende erklæringstekst, men har meddelt Tyskland som facilitator for det regionale samarbejde, at regeringen på grund af udskrivelsen af valg til Folketinget ikke aktuelt kan underskrive erklæringen. Jeg vil anbefale, at den på dét tidspunkt siddende regering hurtigt efter valget underskriver erklæringen, da det er min klare vurdering, at det vil være i Danmarks interesse.